

Mårbackas allframtidsförsäkringar i Brandförsäkringsverket

Den 14 december 1820 ansöker Regements Skrivaren Herr Daniel Lagerlöf om försäkring för Kronoskattehemmanet Mårbacka beläget i Fryks dals Härad och Östra Emteviks socken. Efter en noggrann undersökning och värderas byggnaderna till 5 907 Skilling Banco. Det är sammanlagt 10 byggnader som försäkras nämligen

1. En mannbyggnad i 2 plan uppförd 1796
2. En brygg och brännhus byggning uppförd 1786
3. En stallbyggning uppförd 1784 i moget furutimmer
4. En lagerbyggning uppförd 1818
5. En loge och ladubyggning uppför 1792, 48 alnar lång och 13,3 alnar bred
6. En ladugårdsbyggnad uppförd 1795, 36 alnar lång och 12 $\frac{3}{4}$ alnar bred
7. Ett hus för får och svin kreatur uppförd 1788
8. En matbod uppförd 1790
9. En sädes bod uppförd 1779
- 10 En klensmedja uppförd 1816

Värderingen är utförd av Lantmätare Bengt Bransell och bevitnad av nämndemännen Nils Nilsson i FASTERUD och Per Månsson i Norra Ås. Försäkringen får nr 12049.

Till värderingen finns en priskurant för material och dagsverken. Timmermannens dagsverke var 2,32 Riksdaler medan muraren fick 2. En kakelugn kostade 20 Riksdaler och en tunna rödfärg 8.

1857 utökas försäkringen till att även omfatta en nyuppförd tröskloge. Det anmäls vissa mindre andra ändringar vi samma tillfälle. Värderingen har nr 21123. Ägare till Mårbacka är Löjtnant EG Lagerlöf.

1863 anmäldes att lagerbyggnaden (4) och ladugårdsbyggnaden (6) flyttats. Värdering 22063.

Samma år utföres en omvärdering av några byggnader. Värdering 22149.

Den 9 oktober 1884 genomför W Wenström med biträde av hemmansägaren Olof Olsson och rättaren Alfred Larsson, besiktning och värdering på Mårbacka. Egendomen ägs nu av disponenten Johan Lagerlöf i Lidköping. Det nya brandbrevet skall dock sändas till Herr Löjtnant EG Lagerlöf på Mårbacka. Värdering 27502.

I juni 1906 anmäls till Brandförsäkringsverket en ny stor magasinsbyggnad 44,6 meter lång och 6,1 meter bred. Vidare att Mårbacka ägs av Per Mattson och Sven Olsson. (de har dock varit ägare sedan 1902). Boningshuset, flygel och slöjdstuga är nu försäkrat i Länsbolaget. Värdering 38003.

I november 1909 anmäls några mindre värderingsjusteringar avseende fähus och stall samt att Mårbacka nu ägs av sågverksägaren P Fryk i Sunne. Värdering 40871.

Den stora sammanbyggda ladugården omvärderas 1917. Mårbacka ägs nu Selma Lagerlöf. (Hon köpte Mårbacka många år tidigare). Försäkringen omfattar endast ekonomibyggnader till ett samlat försäkringsbelopp av 26 440 kr. Värdering 47193.

1923 sker en omfattande värdering av hela egendomen. Försäkringen tecknas för 12 byggnader till ett samlat brandförsäkringsbelopp av 160 000 kr. De försäkrade byggnaderna är mycket noga beskrivna. Värderingen utfördes av Gustav Björkman. Värdering 57111.

I juli 1935 verkställs en ny värdering. Det har tillkommit några byggnader bla har mangelboden gjorts till en mindre försäljningslokal vidare har till kommit några ekonomibyggnader. Det har även tillkommit ett garage men det är oförsäkrat. Det är att märka att huvudbyggnaden – Corps de logi - som 1923 hade ett försäkringsbelopp av 100 000 kr fortfarande har samma belopp. Tala om inflation! Värdering 68894.

1938 har en handelslokal & bostadshus byggts och tillföres försäkringen. Värdering 73693.

Försäkringen överfördes till Mårbackastiftelsen i början av 1940-talet. På senare år har försäkringen ändrats och har nu följande utseende:

Museibyggnad (CDL)	180 000	
Bostadshus (Flygeln)	36 000	
Bostads-och affärshus	39 000	
Bostadshus (Folkets Hus)	30 000	
Bostadshus	57 000	
Ladugård (1 014 kvm)	108 000	
Förråd (209 kvm)	30 000	Totalt försäkringsbelopp 480 000 kr.

Kuriosa: När Selma Lagerlöf efter återköpet av Mårbacka lät genomföra vissa moderniseringar och ombyggnader anlitate hon arkitekten Isak Gustav Clason. Samme Clason som ritade Thaveniusska huset, Strandvägen 19 Stockholm. Brandförsäkringsverkets huvudkontor.

Stockholm den 15 september 1998

Brandförsäkringsverket

Mats Ljusberg